

Zapiski

**Antoni Potocki — Jan Lorentowicz
— Kazimierz Przerwa Tetmajer
umrli v Varšavi.**

Stebri slavne poljske dobe Moderne pred petdesetimi leti — 1890 — padajo v smrt. To so klasiki Mlade Poljske, življenjski tovariši Reymonta ali Žeromskega, Wyspianskega in Kasprowicza, razdobja, ko se je poljski duh zopet v novoromantiki pognal na vrhove, kakor jih je dosegel samo še v prvi romantiki Mickiewicza-Słowackega in Krasińskiego. Zadnji stebri te dobe padajo v smrt sedaj še posebej pod težo razmer, ki vladajo v njihovi domovini in pritiska na njihova izmučena srca. Tako je kritik Mlade Poljske Antoni Potocki umrl pozimi na stanovanju svoje sorodnice, kamor se je zatekel, ko so mu osvajalci zaplenili stanovanje in ga pognali na cesto, kjer ga je še hudo žalil nemški vojak. Ko je stopil pregnanec v stanovanje sorodnice, se je zgrudil pod udarcem bolnega srca in umrl. In tako beremo tudi o Janu Lorentowiczu, propa-

gatorju Mlade Poljske in nje glavnem kritičnem predstavniku, da mu je v teh dneh srčne stiske odpovedalo srce — »kako ne, saj še zdravemu ni živeti«, pišejo časopisi — in je šel za svojimi vrstniki. Najbolj popularnega pesnika moderne ob koncu fin de siècle, klasika Tater in njihovih hribovcev, enega največjih pesnikov poljskih sploh, Kazimierza Tetmajerja, pa so pred tedni — za 75 letnico — našli na varšavski ulici pod zidom mrtvega, vsega oslabljenega in izčrpanega, in bi ga kot neznanca pokopali, da niso v njegovem žepu našli nekaj konceptov pesmi, po katerem so spoznali najpriljubljenejšega klasika Mlade Poljske. Tako umira Mlada Poljska zopet v nesvobodi, kakor je v nesvobodi ustvarjala svoja najlepša dela.

Antoni Potocki (roj. 1867) je spadal med najzanimivejše impresionistične kritike in poljske literarne zgodovinarje, naravnost šolski zgled pisanja ocen po zgolj subjektivnih vidikih. Tako je napisal svoj čas prve in zelo cenjene eseje